Sverige Nyheter.

STOCKHOLM. Gonung Gustaf har till privatsekreterare för den närmaste tiden utsett andre sekreteraren vid utrikesdepartementet Wollmar Boström, son till f. d. landshöfdingen Boström.

Hr Boström har gjort sig känd för att vara en af Sveriges mest framstående tennisspelare.

— Högsta domstolen har i dagarna framlagt sitt utlåtande öfver det bekanta komitéförslaget till strafflag för krigsmagten jemte dermed sammanhängande författningsförslag, som förut undergått omarbetning inom justitiedepartementet.

De till högsta domstolen hänskjutna lagförslagen ha gifvit anledning till en rad af anmärkningar och i vissa delar skarpa uttalanden.

Vi anteckna några punkter af större allmänt intresse:

I fråga om arreststraffets skärpande genom mörkt enrum, uttalar justitierådet Herslow bl. a., att arrest i mörkt enrum, om också kortvarig, icke sällan utöfvar en förslöande inverkan på arrestanten. Justitierådet Herslow anser derför mörk arrest icke vara en lämplig straffart hvarken för dem, som innehar högre eller lägre befälsställning, eller för menige man.

Justitieråden Lindbäck och Herslow anse det vara af högsta vigt, att lagstiftningsåtgärder ofördröjligen vidtagas till stäfjande af den fosterlandsfiendtliga agitation, som allt för länge fått sa godt som oförhindradt fortgå och har till syfte att undergräfva krigslydnaden och den militära disciplinen genom spridande bland de värnpligtige och öfrigt manskap vid krigsmagten af tryckta skrifter utaf brottsligt innehåll.

— Hr. Tengdahl motionerar i andra kammaren om ett anslag af 266,450 kr. till åstadkommande af tuberkulosanstalter, som uppföras af kommuner, landsting eller enskilda, samt om ett anslag af 1,081,000 kr. till amorteringslån för uppförande af sådana anstalter.

— I andra kammaren har hr Jesperson väckts en motion, hvari bl. a. säges:

Under många årtionden har det i vårt land arbetats på att sprida upplysning och kunskaper hos det uppväxande slägtet, hvilket borde ha medfört tillfredsställande resultat så att vårt folk nu vore gudfruktigt och sedligt, med goda kunskaper, aktande ordning och gällande lagar. Rättvist bör erkännas, att svenska folket i stort sedt har nämnda egenskaper, men i enskilda fall visar erfarenheten, att en råhet i sinnet och ett förakt för religionen och lagarnas efterlefnad samt yttringar af våld mot annan person eller mot djur på ett betänkligt sätt allt mera vunnit utbredning. Våldsdåd mot fredliga, värnlösa personer utan anledning, våldtäkt mot barn samt massakrering af djur ha under sista tiden ofta förekommit. Med sådana exempel för ögonen är man frestad att tvifla på, huruvida statens uppoffringar för slägtets uppfostran på bästa sätt tillgodogöras.

Förbrytelser mot nu gällande lagar beläggas visserligen med straff, men dessa äro icke af den art, att fruktan för dem är tillräckligt stor för att afhålla åtskilliga individer från att begå särskildt vissa slag af förbrytelser. Dessa förbrytelser böra derför kunna träffas af mera fruktade straff.

Motionären hemställer derför att riksdagen måtte besluta att i skrifvelse till k. m:t anhålla, att k. m:t måtte låta utarbeta och till nästkommande riksdag inkomma med förslag till sådan ändring af nu gällande strafflag, att kroppsstraff finge användas vid bestraffning af vissa förbrytelser.

—Medicinalstyrelsen föreslår i skrifvelse till regeringen att vid de centrala fängelserna uppföras särskilda sinnessjukafdelningar, hvilka ställas under ledning af psykiatriskt utbildade läkare. Genom sådana afdelningar blefve hospitalen befriade från individer som ej lämpa sig för friare vård, och den inom fängelset insjuknade fången kunde der beredas fullgod vård.

Det vore för vissa fall synnerligen önskvärdt att å en mindre, fastare och mot rymningsförsök tryggad afdelning kunna isolera samhällsvådliga sjuka — framför allt sådana tillhörande kriminalpatienternas kategori.

— De af Hernösandsbankens lottegare utsedda förtroendemännen hade i måndags f. d. sammanträde i Stockholm.

De 9 millioner kronor, hvartill förlusterna nu fastslagits, afse endast sådana förluster, som f. n. kunna till siffran något så när beräknas, men tyvärr hade man att bereda sig på ytterligare afskrifningar från de belopp, som afsättas för mötande af eventuella förluster och för nedskrifning af svårrealiserade tillgångar, hvilkas värde nu är omöjligt att bestämmas.

— Den vackraste svenskan är enligt "Idun" en stockholmska, fröken Jane Lundström, dotter till aflidne grosshandlaren Joh. Lundström, som vunnit första priset i "Iduns" skönhetstäflan.

De herrar, hvilka haft sig anförtrodt det kinkiga uppdraget att vara prisdomare, ha varit, utom "Iduns" redaktör Johan Nordling, professorerna Björck och Börjeson, Anders Zorn och Daniel Fallström.

Första priset är ett till 1,200 kr. värderadt hängsmycke, framställande Paris' dom.

Andra priset har gifvits åt fru Greta Sjöberg, skrifställaren Verner von Heidenstams f. hustru. Tredje priset erötrades af en norrländska, fröken Tora Gustafson, bosatt i Sundsvall.

Andra och tredje prisen utgöras af guldarmband. Hvad beträffar första pristagarinnan, fröken Lundström, är hon en ung dam på 16 vårar och af en utpräglad blond, nordisk skönhetstyp.

— Ombord på den i Södra Blasieholmskamnen upplagda ångaren "Dalaström" begicks hårom dagen sjelfmord af en qvinna. Patrullerande polisen hade observerat, att en qvinna gick ombord på ångaren. Då polisen anade oråd, begaf han sig snart efter ombord och fann då, att qvinnan gått och hängt sig på fördäck. Hon blef genast nedskuren, och ambulansvagn eftertelefonerades, hvarpå den lefnadströtta skyndsamt fördes till Serafimerlasarettet. Vid framkomsten dit var hon emellertid redan död.

Det har utrönts, att den olyckligas namn var Hilma Anderson, boende i S:t Eriks bostäder i Hjorthagen. Hon var gift och hennes man hade nu vidtagit anstalter för sin hustrus intagande å sjukhus, då hon på grund af sjukdom var i behof af läkarevård.

— En hemsk olycka inträffade i fredags f. d. i Adolf Fredriks Kyrkogata 1. I en bristfällig lägenhet inne på gården af den gamla ruckliga egendomen bodde en 67-årig enka Amalia Sjöberg. Sedan nio år tillbaka var hon lam i ena sidan och har sedan dess största delen af dygnet varit fjettrad vid sängen. Hon har dock någorlunda kunnat reda sig sjelf under de tider, då hennes dotter varit borta på sitt arbete.

När dottern uppgifna afton kom hem och öppnade dörren till lägenheten, slog en intensiv rök emot henne. Förskräckt tillkallade qvinnan grannarna. Rummet var fyldt af rök och eld. Brandkåren alarmerades och anlände genast. När brandsoldaterna inträngt i rummet funno de gumman liggande till utseendet liflös i sin säng, qväfd af röken och svårt bränd.

Ambulansvagnen förde henne till Serafimerlasarettet, der man emellertid konstaterade att lifvet flytt, hvarför färden ställdes till bårhuset.

BLEKINGE LÄN. En omensklig menniskoauktion skildras från Edestad i Blekinge. Auktionen hölls i början af detta året. Ett 20-tal fattiga, representerande utslitna sjukliga och orkeslösa stackare såväl som barn från fem års ålder, såldes å offentlig auktion till den minstbjudande.

Barnen slumpades bort för 20, 25, 30 a 40 kr. stycket pr år. Så kom man till de äldre, och nu gällde det för ordföranden att pressa ned priset så mycket som möjligt.

En 70 års gammal man, blind sedan 20 år, gick under klubban. Den gamla vårderskan spekulerade, men ville ha 10 eller 12 kr. i månaden. Han "slogs bort" för henne för 96 kr. årligen . Gumman kunde icke räkna så bra som auktionsförrättaren, och trodde att 96 kr. pr år gjorde mer i månaden än hon haft förut. Sjelf har gumman, i fattighjelp tre kronor i månaden. En 70-årig gammal stackare, som sjelf har tre kronor i månaden i understöd, var spekulant på sin egen 90-åriga moder och ville ha åtta kronor i månaden för modern; men då ville ordföranden lysa med sin lagkunskap och förklarade för dottern att enligt lagen var det hennes skyldighet att försörja modern utan något bidrag från församlingen, ja, det kunde till och med han ålägga henne. Men då ett mummel hördes bland publiken blef han "menskig" och sålde modern till dottern för sex kronor i månaden. Och under ordförandens dåliga lynne och snäsigheter fortsattes auktionen, tills varan var slutsåld.

Efter auktionens slut framställde några fattiga anhållan om litet ved i den bistra vintern. Då "skapade" auktionsförrättaren sig rent "galen" och sade, att de fattiga i Edestads församling voro de "otacksammaste varelser som fanns." Han skulle ta sin hand från dem. Det vore bättre bege sig till Malmö och sopa gatorna än ha med dem att göra eller hålla församlingens fattigauktioner. Denna sociala bild från Sverige i det nådens år 1908 talar bättre och kraftigare än volymer af reflexioner och utläggningar. Den nakna relationen skriker ut de olyckligas ve öfver de rättfärdighetsförgätna menniskorna, som så kunna handla, och öfver det samhälle, som sådant kan tillstädja.

ELFSBORGS LÄN. Hufvudbyggnaden till egendomen Källviken i Dalskogs socken nedbrann natten till i onsdags f. d. Egendomen tillhör fru Maria Sönnerberg. Hennes dotter och måg, apotekaren F. O. Müllern i Ockelbo, hvilka voro på besök hos modern, innebrändes.

Elden varsnades vid half tolf-tiden af en broder till fru Sönnerberg, hr Göranson, hvilken tyckte sig märka, att eldhärden befann sig i det rum i andra våningen, hvilket beboddes af makarna Müllern. Hr Göranson skyndade genast upp för trappan och ryckte upp dörren till sofrummet, men möttes af rök och lågor. Han tyckte sig emellertid skönja, att, i samma ögonblick han öppnade dörren, sängen störtade samman. Han begaf sig nu till nedra våningen och väckte de der sofvande, hvilka alla lyckades komma ut, somliga dock endast halfklädda.

GEFLEBORGS LÄN. I torsdags f. d. häktades i Karsjö af länsmannen G. Dumky och fjerdingsman A. Andersson i Järfsö bondesonen Johan Larsson i Karsjö såsom misstänkt för misshandel. Den häktade skulle då på qvällen samma dag skjutsas efter häst från Karsjö upp till Järfsö hvarifrån han sedan skulle transporteras till fängelset i Gefle. Vägen togs efter isen uppefter Tefsjön, hvarvid det hände sig ej bättre, än att de i mörkret körde direkt ned i en öppen vak utanför Lörstrands sågverk. Nu låg hela sällskapet: häst och släde, länsman, fjerdingsman och fånge i det iskalla vattnet. Hästen, som kom under isen, gick till botten, men fången lyckades praktisera sig upp ur badet och på isen, derifrån han lyckades draga upp de för lifvet kämpande länsmannen och fjerdingsmannen till sig på det torra och således rädda dem från en säker död.

— Den för vexelförfalskningarna i Tierp häktade handlanden Erik Arvid Eriksson har nu erkänt att han förfalskat 19 vexlar, deraf 7 å tillsammans 11,350 kr., belånade i Geflebors enskilda banks Tierpskontor, samt 12 å tillhopa 21,167 kr. 75 öre i Föreningsbankens Tierpskontor.

GÖTEBORGS LÄN. Den för otuktsbrott med sina döttrar häktade skräddaren Johan Viktor Jönsson från Bilbräcka i Torps socken undergick i fredags f. d. å Uddevalla cellfängelse ransakning inför Orusts och Tjörns häradsrätt. Jemte Jönsson voro ock häktade döttrarne Alfrida och Karolina Eugenia Jönsson, som är född 1859 i Gladsax' socken, Kristianstads län, erkände att han förövat otukt med sina fyra döttrar, som nu äro i åldern mellan 15 och 21 år. Förhållandet hade börjat redan då döttrarne voro omkring 11 år gamla. Med döttrarne Anna Kristina och den yngsta, Josefina, hade umgänget inskränkt sig till ett par gånger. De båda andra, Karolina Eugenia och Alfrida hade deremot oftare varit utsatta för faderns onaturliga böjelse. Med Alfrida, som ständigt vistats i hemmet, hade umgänget fortgått ända till på sista tiden. Under vistelsen i Mollösund hade Alfrida strax före jul 1904 äfven framfödt ett barn. Fader till detta var hennes egen fader. Barnet var dödfödt. På domarens fråga, huru Jönsson kunnat komma på den förskräckliga tanken att handla så mot sina egna barn, svarade denne, att han ej kunde förklara det, men att han nu förstod att han handlat illa. De häktade döttrarna uppgäfvo, att fadern till en början lockat dem. Sedermera, då de blifvit äldre och velat afvisa honom, hade fadern hotat dem med att han skulle taga lifvet af sig och sedan aldrig lemna dem i ro, om de ej villforo hans önskningar. Jönssons hustru lefver. Hon hade enligt Alfridas uppgift vetat om det onaturliga förhållandet mellan fadern och dottern samt äfven bedt den senare att ej fortsätta dermed. "Men jag har aldrig fått vara i fred för far," förklarade Alfrida under tårar.

— Skomakaren Knut Georg Lundin i Göteborg begick i fredags f. d. sjelfmord genom att på ett hotell skjuta sig ett revolverskott i hufvudet. L. hade sedan 1900 vistats i Amerika och var på tillfälligt besök i hemlandet. Han stod just i begrepp att återvända till Amerika och innehade en betydlig penningsumma. Han var född i Gefle 1876.

— Ett fall af kolosförgiftning med dödlig utgång har inträffat i Göteborg. En yngling Yngve Landberg, son till kaptenen vid Gotlands infanteri Rob. Landberg och elev vid dervarande handelsinstitut, anträffades i fredags f .d. sanslös i sin bostad. Han fördes omedelbart till Sahlgrenska sjukhuset på Änggården der han aflidit.

— Framlidne skeppsmäklaren A. Florell och hans aflidna maka, Hedda Florell i Göteborg ha till förmån för flera välgörande och allmännyttiga inrättningar i samhället, såsom sjömanshuset, Sjömannasällskapet, barnsjukhuset, "De fattiges vänner" och "Mjölkdroppen," barnbespisning, skolofskolonier o. s. v. donerat sammanlagdt 280,000 kr. Sedan derefter en del legat gjorts till privata personer, skall återstoden, som anses blifva ett afsevärdt belopp, tillfalla sällskapet "Myrorna."

HALLANDS LÄN. En dag för några veckor sedan skulle i Morup en katt skjutas och en bössa för den skull lånas. Den hängde laddad på väggen. När smeden Joh. Hjelms tolfårige son Karl tog ned den, fumlades så att dubbelbössans ena skott gick af och träffade Sven Joh. Anderssons åttaårige styfson Karl i bröstet. Han dog ögonblickligen.

JÖNKÖPINGS LÄN. K. bfhde i Jönköpings län hade hos k. m:t gjort framställning om vidtagande af åtgärder för bevarande af ruinerna af det gamla Braheslottet å Visingsö, hvilka nu visa en allt för hotande tendens att fullständigt raseras. Öfverintendentsembetet har med anledning häraf ingått till k. m:t med en skrifvelse, hvari på det lifligaste vitsordas nödvändigheten af snara åtgärder för de minnesrika ruinernas konserverande. I samband härmed anser sig embetet böra framhålla den synnerliga angelägenheten af att till förhindrande af ytterligare förstörelse af ruinen de större och mindre träd, som växa inom densamma uti jordlagret ofvan källarhvalfven samt i dess närhet, aflägsnas, samt att minnesmärket i fråga snaras möjligt måtte blifva fullständigt uppmätt och afbildadt.

— Åkeriegaren Albert Andersson i Grenna, hvilken efterlysts såsom misstänkt för vexelförfalskning, har anhållits i Grimsby och kommer att återföras till Grenna.

KRONOBERGS LÄN. Vid Sundbyberg, strax utanför Stockholm, finnes Sveriges enda stålpennfabrik anlagd för några år sedan af småländingen A. Lundborg, som under ett tiotal år vistats uti Norra Amerika och der grundligt lärt sig alla detaljer vid stålpenntillverkningen. I den lilla fabriken tillverkas nu årligen åtskilliga tusentals askar skolpennor, som i handeln, der de dock gå under utländska namn, röna god afsättning. Länge har fabrikör L. tänkt utvidga sin fabrik, men afstått derifrån, dels tillfölje de höga tomtpris och arbetslöner i hufvudstadens närhet och dels en längtan att komma ned till hembygden, der arbetskrafter äro lättare att erhålla för drägliga priser än der uppe. Derför har han i dagarna inledt underhandlingar med jordegare i Alfvesta och Vernamo om förvärfvande af tomt å endera platsen och sedan detta skett, kommer under årets lopp en fullt tidsenlig stålpennfabrik att der uppföras.

— Vid gemensam kyrkostämma med Vexiö stads- och landsförsamlingar har kyrkorådets hemställan om ett anslag af 600 kr. årligen för anordnandet af kyrkokör vid Vexiö domkyrka bifallits.

— I fredags f. d. fylde fröken Ida Charpentier i Vexiö 80 år. Fröken Ida Charpentier, hvars farfader inflyttat från Finland, föddes å Tegnaholms öfversteboställe den 17 Januari 1828. Redan vid åtta års ålder förlorade hon sin moder och upptogs då som eget barn af biskop Esias Tegnér. Det var i hans hem, hon samlade sina gladaste minnen, och från den tiden daterade sig hennes vänskap med en stor del af den tidens literära män och främst af dem Tegnérs lefnadstecknare Böttiger. Men äfven sorgens dagar fick hon dela med denna krets, och under skaldens sjukdom bistod hon troget sin fostermor i vården af den sjuke. Till de minnesrikaste stunder, hon upplefvat, räknar hon sjelf den, när skalden den 2 Nov. 1846 för alltid lade sina ögon tillsammans, och vidare det tillfälle, när hon tillsammans med den öfriga Tegnérska familjen bevistade aftäckandet af Tegnérsstatyn i Lund.

MALMÖHUS LÄN. Arbetslösheten inom Malmö är f. n. ovanligt stor. Sammanlagdt uppgår antalet arbetslösa till omkring 15,000, hufvudsakligen fördelade på facken målare, grofarbetare, murare och träarbetare.

— I Höganäs kolgrufva inträffade i fredags f. d. ett ras, hvarvid en arbetare, Oskar Carlsson, krossades till döds. Det stenblock, som föll öfver honom, var så stort att två man hade svårt arbete för att draga fram liket. Den förolyckade var 28 år gammal och familjefader.

— Advokaten Olof Lindbeck i Tomelilla, hvilken för någon tid sedan försvann efter att ha gjort sig skyldig till omfattande förskingringar, som ruinerade en del familjer, har nu låtit höra af sig från Amerika i bref till en person i hemorten. Han meddelar, att han är bosatt i Boston och anställd på fabrik der. Inga åtgärder för hans häktande ha hittills vidtagits.

— Ingenlören John Samuelsson fans härom dagen hängande död i sin villa vid Fridhem, strax intill Malmö. Samuelsson har på senare tiden lidit af neurasteni. Han var född i Simrishamn, der han efter fadern erhöll en större förmögenhet. Genom vidsträckta resor i utlandet och ett högt lefnadssätt gjorde han snart slut på förmögenheten. Efter sin återkomst till Sverige började han som vanlig arbetare, men genom dugliglhet avancerade han och fick anställning hos elektriska firman Kristian Berg & k:i. Han var 45 år gammal och efterlemnar maka.

NORRBOTTENS LÄN. Vid öfverenskommelsen mellan staten och Trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösund förlidet år öfverlemnades till kronan dispositionsrätten till det norr om sjön Luossajärvi belägna malmfält, hvarå ännu ingen malmbrytning egt rum. Statens dispositionsrätt till ifrågavarande upplåtna malmdistrikt och rätten till malmbrytning i detsamma inskränkes emellertid af den bestämmelsen, att någon malmbrytning der ej får ega rum för exportändamål, hvadan distriktets i fråga malmtillgångar kunna sägas vara reserverade för den inhemska malmförädlingen. Med anledning häraf har k. m:t låtit verkställa särskilda undersökningar å det nämda området, hufvudsakligast för att utröna de här förekommande malmiernas qvalitet och deraf beroende lämplighet för förädling vid mellansvenska jernverk. Undersökningarna ha gifvit vid handen, att en malmqvantitet af omkring 12,500,000 ton torde vara befintlig i det undersökta malmlagret, som konstaterats hålla en längd af 1,200 meter och hvars malmmägtighet å ytan beräknats till 31,000 qvadratmeter. Så när som på en qvantitet af 1,700,000 ton lämpar sig den konstaterade malmmängden för inhemsk förädling medelst nu brukliga metoder.

SKARABORGS LÄN. En 19-årig dräng hos Johan Eliasson i Bertilshult, Sandhult, Vestergötland, sysslade i tisdags f. d. med en bössa, som han trodde vara oladdad. Ett skott brann af och träffade en sexårig son i huset i ansigtet, så att döden ögonblickligen följde.

— En 30-årig hemmansegare Carl Bom i Grumpan Säfvared, drabbades natten mellan den 7 och 8 Februari af ett anfall af fallandesot. Derunder rusade han ut och föll omkull i snön. Stark köld rådde. I huset bodde dessutom endast hans 80-åriga mor. Den sjuke blef alldeles stelfrusen, innan hjelp hann anlända, till följd hvaraf han kort derpå afled.

— Länsmannen Carl Larsson i Hofva hade på angifvelse af hemmasonen Otto Jansson i Bredestensfly, Lyrestad, till tinget i Hofva instämt kopparslagaren Sven Aug. Svensson Bark från Fröåkra, Lyrestad, med yrkande om ansvar å honom för uppsåtlig misshandel med lifsfarligt vapen. Svaranden hade den 6 Sept. i fjol under en jagt aflossat ett hagelskott mot Jansson. Svensson dömdes till strafarbete i två år .

STOCKHOLMS LÄN. En hemsk olyckshändelse inträffade i torsdags f. d. ute vid Nynäs, då en vida känd fabriksidkare Otto Åkerlund från Borås i mörkret fram på eftermiddagen gick vilse och råkade komma ned på svag is och drunknade. Åkerlund hade gått ut på Nynäsviken och efter allt att döma hade han råkat komma vilse bland klipporna. Mörkret hade vid denna tid tätnat, och så hade han gått vilse, tydligen i förhoppning att återfinna vägen. Han hade emellertid kommit allt längre och längre utåt och till slut upptäcktes en hel mängd spår, som ledde ut till en bergsbrant. Hr Åkerlund har tydligen gått fram här och så halkat på den hala branten. Nedanför var ett hål i den tunna isen och af allt att döma hade Åkerlund genast försvunnit i djupet. Åkerlund var född den 14 Maj 1857 och en af Borås' största industriidkare. Han var son till P. A. Åkerlund, som var den, som egentligen grundlade textilindustrien i Borås. Han var stor delegare i stamfabriken Drufvefors. År 1899 grundlade han det stora Åkerlundska bomullsspinneriaktiebolaget. Han var dessutom egare till Hedefors väfveri i Lerum. För några år sedan invaldes han i stadsfullmägtige i Borås. Han var gift med Anna v. Zweigbergk, som emellertid år 1904 afled, och har han sedan dess left som enkling. Den döde efterlemnar två minderåriga döttrar.

SÖDERMANLANDS LÄN. Eskilstuna smidesaktiebolag och direktör Elon Larsson inlemnade i fredags f. d. sina konkursansökningar till Eskilstuna rådhusrätt. De personer, som tillsattes för att utreda affärerna och möjligen framkomma med förslag till desammas ordnande, ha nemligen vid närmare granskning funnit ställningen hos såväl hr Larsson som smidesaktiebolaget fullkomligt ohållbar. Bristen i hr Larssons bo torde nemligen komma att uppgå till cirka en million kronor och hos smidesaktiebolaget till omkring 700,000 kr. Direktör Elon Larsson blef på qvällen anhållen och har underkastats förhör. Han får vistas under bevakning i sitt hem, då läkarne förklarat, att L. är så illa sjuk, att man ej kunde svara för följderna om han finge qvarstanna i häktet. Affärerna äro så tilltrasslade, att man anser det nästan omöjligt att utreda dem. L. beskylles för att hafva användt bolagets namn och aktier för egna syften samt för att ha underlåtit att bokföra en del transaktioner. Han nekar och säger, att bolaget har skuld till honom.

VESTERBOTTENS LÄN. Stadsfullmägtige i Umeå ha tillsatt en komité med uppdrag att utreda frågan om utvidgning af stadens kraftstation till Klabböle i Ume elf. Utredningen afser att bättre än nu kunna utnyttja och tillgodogöra vattenkraften vid anläggningen i fråga. Kostnaden derför har beräknats uppgå till närmare 500,000 kr.

ÖREBRO LÄN. I onsdags f. d. erhöll man på poliskontoret i Örebro telefonbud från Almby, att ett fattighjon, en 60-årig sinnesslö f. d. skoarbetare, begifvit sig in till Örebro. Mannen anträffades och infördes på poliskontoret för att der förvaras, till dess han afhemtades och återfördes till hemsocknen. Vid visitationen hittades i hans fickor två sparbanksböcker, på hvilka voro insatta nära 1,100 kr. Vidare upptäcktes insydda mellan tyget och fodret i rocken 800 kr. i 5- och 10-kronesedlar. Dessa hade synbarligen länge förvarats der, ty de voro mycket illa åtgångna. Man gjorde mannen, utan att han visste derom, den tjensten att utvexla sedlarna på riksbanken mot nya samt sedermera insätta de 800 kr. på sparbanksbok.

ÖSTERGÖTLANDS LÄN. Maskinisten vid Katrinefors aktiebolag J. Carlsson jemte en nioårig son drunknade den 24 Januari i en vik af Vennern. Carlsson var på väg till staden för att hemta hjelp åt sin sjuka hustru, då isen brast strax invid hamnen och båda omkommo. Carlsson efterlemnar jemte hustru fem små barn.

— Norrköpings stadsfullmägtige ha med 34 röster mot 7 antagit ett af arméförvaltningens fortifikationsdepartement afgifvet förslag till preliminära vilkor för Andra lifgrenadierregementets förflyttning till Norrköping. Förslaget inrefattar upplåtelse af park för kasernområde och öfningsfält, anläggande af vägar samt iordningställande af vatten-, aflopps-, gas- och elektriska ledningar. Kostnaden beräknas till omkring 400,000 kr. I händelse det af stadsfullmägtige antagna förslaget blir verklighet upphör kronans dispositionsrätt till det nuvarande af staden uppförda militäretablissemanget, hvilket taxeras till 352,000 kr.

DÖDE.

K. sekreteraren Lars Anton Gynther å Granliden vid Rönninge nära Södertelge, 75 år; ingeniören Per Johan Gustaf Rosenquist af Åkershult på Fagrabjörk, 73 år; förre handlanden Anders Wilhelm Westman å Kungsgården, Gestrikland, 67 år; f. d. kronolänsmannen E. O. Frånberg från Frånö å Hernösands lasarett, 68 år; stationsinspektoren Kristian Adolf Falch, i Vallentuna, 43 år; enkefru friherrinnan Louise Raab, född Grill, i Stockholm, 67 år; f. d. häradsskrifvaren i Rönnebergs, Orsjö och Harjagers härads fögderi R. F. Sjölin, i Göteborg, 81 år; hofrättsnotarien juris kandidaten Olof Billing i Malmö, 47 år; bokföraren Per Rudolf Wahlberg i Stockholm, 40 år; handlanden P. A:son Forsberg i Bresund, Ervalla, 70 år; enkefru Johanna Mathilda Weber, född Weylandt, i Stockholm, 74 år; grosshandlaren Frans Kristoffer Sandberg i Piteå, 55 år; enkefru Clementine Augusta Frick, född Schaerström, i Stockholm, 75 år; fabrikör J. A. Nilsson i Mjölby; skogseleven Karl Herman Emanuel Ankarcrona i Halmstad, 24 år; skeppsredaren och grosshandlaren Ad. Thorell, 73 år; tulldirektören i Göteborg, f. d. byråchefen i generaltullstyrelsen N .G. Berlin å Sofiahemmet i Stockholm, 57 år; f. skeppsmäklaren J. A. Florell i Göteborg 73 år; enkefru Gustava Eugenia Möller, född Vinterqvist, i Eskilstuna, 74 år. Fröken Hedvig Lagberg i Söderköping, 74 år; sjökaptenen Johnny Ödman, 32 år; grosshandlaren F. K. Sandberg, i Piteå, 55 år; enkefru Anna Katarina Ryd, i Ljungstorp, Vesterås, 80 år; enkefru Sofia Kindström, född Risberg, i Blixbo, Sundborn, 58 år; Anna Vilhelmina Lundgren, född Anjou, i Norrköping, 82 år; bryggaren fabrikör J. A. Nilsson i Mjölby; enkefru Anna Brita Schönström, f. Hjelmer, i Stockholm, 95 år; cigarrhandlaren i Stockholm Carl Magnus Lundin, 76 år; enkefru Maria Theresia Schultzberg, f. Leverin, i Helsingegården, Falun, 74 år; grosshandlaren Hilmer Säfström i Kalmar; kyrkoherden i Herrljunga J. A. Helén, 71 år; förste landtmätaren J. A. Lindahl i Luleå, nära 53 år; fröken Hedvig Lagberg i Söderköping, 76 år; f. d. vaktmästaren i jernvägsstyrelsen Bengt Holm i Rotebro, 73 år; fil. jubeldoktorn f. d. läroverksadjunkten N. D. Augustin i Östersund; f. d. sjökaptenen Johannes Åkerman i Glumslöf, 91 år; f. verkmästaren vid Liljeholmens stearinljusfabrik Edward Theodor Carlson å Fannyudde vid Sikla station, 70 år; köpmannen Oscar Elliot i Stockholm, 61 år; f. folkskolläraren och organisten Carl Andersson å Lugnet vid Partilled, 75 år; mästerlotsen Martin Wåhnlund på Dyngön vid Fjellbacka, 57 år; handlanden Mans Peter Lundmark i Umeå, 74 år; f. hamnfogden och skepparen Ernst Thilstedt i Trosa; f. d. föreståndaren för döfstumskolan i Lund A. S. Flodin, 64 år; enkefru Julia Theresia Gyllenhammar, född Berggren, i Göteborg, 75 år; f. d. sjökaptenen C. J. E. Tärnström i Göteborg, 78 år; possessionaten L. G. Larsson i Vestanå, Väse.

En storman i den svenska industrien.

Sveriges verkstadsförening har velat hedra sin grundläggare, den om Sveriges industri så högt förtjente verkställande direktören för separatorbolaget med en särskild festskrift, hvarur vi återgifva nedanstående artikel.

John Bergströms utomordentligt framstående betydelse för de omfattande intressen, åt hvilka hans ledareskap för Separator-bolaget närmast rigtar hans outtröttliga verksamhetslust och kraft, har erhållit sin enhälliga och tillbörliga hyllning. Icke mindre fullt och rättvist uppskattad är hans betydelse medelbart för hela den svenska mekaniska verkstadsindustriens glädjande utveckling och stadga i denna tid.

Nu hör man icke mera talas om Sveriges fattigdom, sedan vi sjelfva och utlandet fått öppna ögon för de naturrikedomar, som under framfarna tider legat obeaktade. Men äfven då dessa varit kända, saknades alltför länge genialiska eller praktiska män, som kunde påvisa huru dessa rikedomar kunde utnyttjas till fördel för samhället och dess befolkning. Nu har Sverige såsom industriland vunnit ett namn och bland nationerna intagit en plats, hvarom ännu för få årtionden sedan ingen ens drömde. Uppfinnares genialitet och vidsynta mäns praktiska klokhet i tillämpningen hafva i förening gjort en insats i nationalrikedomen, icke mindre värdefull än sjelfva naturtillgångarna. Separator är en produkt just af begge dessa elementer.

Men dess ledares John Bergströms kärnfulla lefnadsbana erbjuder äfven andra sidor, hvilka böra framhållas.

Den röda tråden af detta lifsarbete är tvinnad af: målmedveten pligtuppfyllelse i det stora som i det, till synes, obetydliga; oförtrutenhet i aldrig sjelfsparadt arbete; och rättskänslans omutlighet för egen del, men ock med motsvarande fordringar på andra.

Med sådana grundsatser och med en vilja af stål som hjelpmedel kan en man gå mycket långt på hvilken lefnadsbana som helst. Men gifvetvis är det allra lyckligast, när han af omständigheterna föres in på den väg för hvilka de naturliga anlagen göra honom liksom skapad. The right man in the right place.

Bland de egenskaper, som chefskapet för ett stort industrielt etablissement med dess arbetarskaror tager i anspråk, utom de tekniska insigterna i hvarje detalj af verksamheten, äro två saker af synnerlig vigt: fasthet och förtänksamhet. Detta såväl i planläggningen för arbetet i dess helhet som särskildt i förhållandet till arbetarna. Vi känna alla hvilka stormar från den sidan under detta tidsskifte hotat den svenska industrien med ödeläggelse. Huru den riksfaran afböjts genom John Bernströms fasthet och förtänksamhet förmedelst det af honom tagna initiativet till sammanslutningen mellan arbetsgifvarna, derom behöfver ej erinras. Och samma egenskaper sättas allt fortfarande på prof.

I fullaste mått har herr Bernström varit utsatt för misskännande och misstro, och det torde väl ej ha undgått att såra honom. Han har framställts som inkarnationen af det "kapitalistiska förtrycket" med hvad mera af oqväden det i invektiv-väg synnerligt rikhaltiga agitationsspråket kunnat hitta på. Sanna förhållandet är emellertid det, att kanske ingenstädes upprätthålles den ordning, hvarförutom verksamheten i en sådan arbetskupa som Separator är otänkbar, med större humanitet och välvilja för arbetarna än just der. De institutioner, som styresmannen för deras bästa upprättat, äro i full öfverensstämmelse med det moderna "arbetareskyddets" fordringar, mönstergillt genomtänkta och ordnade.

Inim en arbetarestam, så talrik som den, hvarom här är fråga, måste nödvändigtvis finnas elementer af högt olika värde, moraliskt och tekniskt. Har styresmannen sina öppna eller hemliga vedersakare, kan han dock vara försäkrad om andras förtroende, flertalets. Och man bör äfven med tillförsigt kunna förutsäga, att när de sociala ovädersmolnen skingrats, John Bernströms lifsgerning såsom mennisk och arbetsgifvare skall vinna oemotståndligt erkännande och att alla skola säga om honom:

Han var en MAN!

BREF FÖRR I TIDEN.

Som man kan förstå, skref man inte förr i tiden på samma sätt som nu. Allt har undergått förändring, så äfven brefskrifningen.

I tredje årtusendet före Kristus blef i inledningen brefvet själf tilltaladt och fick i uppdrag att framföra hvad brefskrifvaren hade på hjärtat.

Den bekante lagkloke mannen Hammarubi skref sålunda i ett bref: "Till Sinidinnan säg: Alltså talar Hammarubi".

Pausanias, vår kände fältherre från Cornelius Nepos, har efterlämnat ett bref, hvilket är det äldsta grekiska bref, som vi känna. Det är konceptet till en skrifvelse, hvilket segraren vid Platæe sände till perserne. Pausanias är inte någon fin brefskrifvare, och han uttalar sig i mycket grofva, klumpiga satser, hvilka tyda på att den grekiska brefstilen var mycket klent utvecklad på Perserkrigens tid.

Först på Athens klassiska tid blef äfven brefvet genomströmmadt af detta fina konstsinne, hvilket då visade sig i alla yttringar af den atheniensiska kulturen.

Ett bref började på den tiden alltid med en hälsning och en önskan om lycka och välgång. Då Julius Cesar skref till folktribunen Clodius Pulcher, började han: "Cesar Pulcher helsning".

De kristna brefven blefvo allt vänligare och hjärtligare, samtidigt som det antika brefvet blef allt tommare och innehållslösare — detta berodde till stor del på sättet för postbefordran.

De äldsta brefven voro skrifna på lertaflor, hvilka genom bränning blefvo oförstörbara och genom det påtryckta sigillet gjordes oläsbara för obehöriga.

Längre fram inristade man bokstäfverna på vaxtaflor, hvilka hopbundos med ett snöre, och öfvergick därpå till Papyrus, hvilken sammanrullades, omvecklades med en tråd och förseglades.

Brefven sändes med budbärare, hvilka dock endast mycket rika människor kunde kosta på sig, under det att de flesta bref vid tillfället befordrades af resande.

Dessa öfverbringare af bref berättade naturligtvis äfven muntligen alla tilldragelser från den plats, hvarifrån de kommo, och på så sätt hade dessa muntliga berättelser mera värde än brefven, hvilka icke med sådan utförlighet kunde skildra allt.

Man hade den ledsamma ovanan att ofta bryta de Papyrusrullar, hvilka innehöllo den tidens "bref". Man aktade sig därför att anförtro verkliga hemligheter åt Papyrusrullarne. I följd däraf kommo brefven under de första kristna årundradena att innehålla en massa ihåliga floskler och tillgjorda fraser, ämnade att kunna läsas af alla.

Till detta snabba förfall i den antika brefstilen, hvilken urartade till osanning och öfverdrift, har icke litet bidragit den småningom öfverhandtagande seden att offentliggöra skrifvelser, hvilka ursprungligen varit privatbref.

Den första brefsamling, som öfverlämnades åt offentligheten, var en rad bref, hvilka Plato skref till tyrannen af Syracusa, Dionysius, och af hvilka han bevarade koncepten för att skydda sig mot smädelser. Då nu hans förhållanden till den furstlige vännen häftigt angreps, offentliggjorde hans vänner dessa bref för att rädda mästarens ära.

Förkylning botad på en dag.

Tag LAXATIVE BROMO Quinine Tablets. Apotekare återlämna pängarne, om det icke botar. E. W. GROVE'S namnteckning är på hvarje ask. 25c.